

Forslag til sprogleg

Sproget skal plejes lige som kondien

Kender De den dér med folk der siger: 'Åh, hvis jeg bare kunne udtrykke det jeg mener!?' Siger De det selv nu og da? Véd De så også hvorfor? Så er det fordi De ikke holder Dem i ordentlig form.

Jo, da, naturligvis: Sprog skal også plejes og vedligeholdes, også som værktøj for oplevelser og indtryk. Kroppen skal trimmes og trænes. Det skal sproghjernen også, hvis den skal fungere på optimalt gear. Hvad den nu gør sjældnere og sjældnere, fordi de færreste efterhånden bruger den enorme gudernes gave sproget er til andet end at spørge om hvornår middagen er færdig eller om du gi'r en smøg og tak, makker, det var ellers en heftig aften forleden, hva' sønnike?

Hvis man vil øve sig i sprog

er der intet så godt som nogle lege, eller omvendt (for vi kunne som sædvanlig lige så godt have begyndt fra den modsatte ende): Hvis man har lyst til at lege lidt med sprog, er det samtidig god træning i at udtrykke sig, bruge den flab man nu engang er født med bare en smule kvikkere end da man blev født med den.

Altså, vi tager en leg. Hele familien i rundkreds, sådan, som om det var panteleg, og så laver vi en historie efter system: 'Skibet er ladet med' — som forresten i sig selv er en god opvarmning. Vi siger hver en linje af historien, ikke mere, ikke mindre — een sætning, også er det den næstes tur.

Farmor begynder, Farmor giver bolden op. Hvad siger du, Farmor? 'Det var en mørk og taget efterårsaften ...' siger Farmor. Det læste hun engang en bog der begyndte med. En god start.

Så er det onkel Svend. 'Toget rullede ind på Valby station'

siger han. Go'e gamle onkel Svend, han skal altid have Valby med, ja ja. Hvad hjertet er fuldt af ... Så foregår historien altså en mørk og taget efterårsaften i Valby.

Men nej, for nu er det mor, og hun har fået nok af Valby-trippet (onkel Svend lavede den også sidst): 'Manden i hjørnet af ikke-ryger kupeen så ud på skiltet. Valby. Han havde altså endnu en station tilbage.'

Søster? 'Det havde været en lang rejse. I fire dage havde han rejst.'

Faster Lilly? 'I fire dage — og havde han ikke kunnet flyve havde det taget måneder'. Hvis det var kortspil ville man sige faster melder pas. Der kommer intet nyt ind i puljen. Men bolden bliver givet videre, og det er det vigtigste.

Så er det Dem: 'Men nu var det gjort. Han havde for evigt sagt farvel til Australien'. Hop!

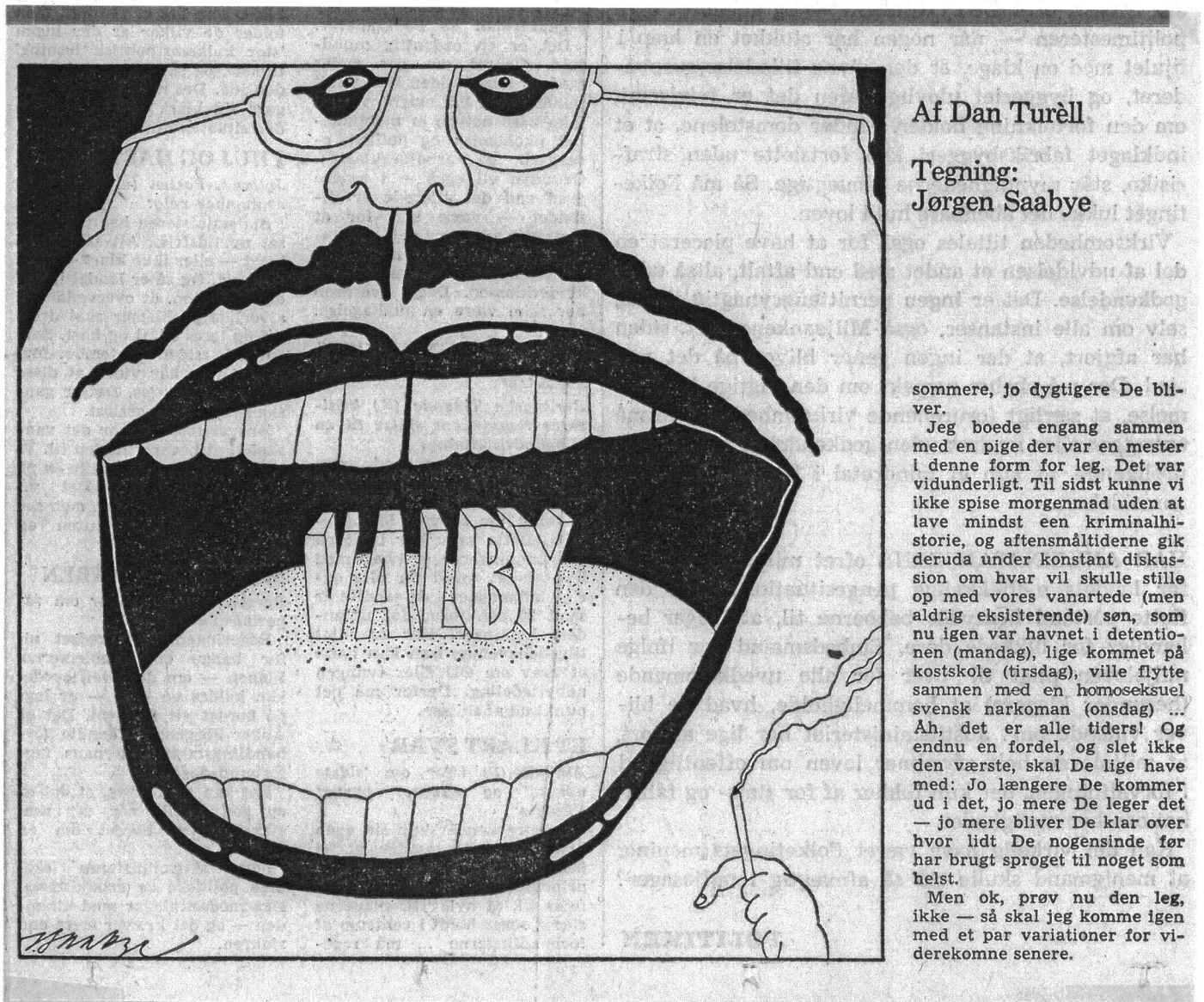
Og far: 'Og nu var der kun to minutter til Hvidovre — til

Hvidovre, og hans nye liv'.

Nå, Farmor — hvad skal han så lave i Hvidovre?

Er De med? Det er alle tiders leg. Før De har roget en smøg har historien slået krøller på halen som en gris, rullet sig sammen som en slange og stanget sig som en tyr ind i samtlige tilstedeværende pander. Det er faktisk lige så morsomt som fodbold, og pludselig opdager De at De kan dribble, heade, score, på samme måde. Eller at der kan skabes mønstre i sådan noget, mønstre ganske som i hækletojet. Eller at det kan blive en form for drille-ludo der har mange flere måder at slå brikker hjem på end normal-ludo.

Og der er ingen brug for ludo-støvler eller spilleplade, det er gratis Mastermind. Og jo mere De leger det, jo dygtigere bliver De, og som med alle andre lege (eller alt det der i bibliotekernes groteske decimalklasse-delning af menneskelig viden bliver til 'Kunst Spil. Sport') bliver det mor-

Af Dan Turèll

Tegning:
Jørgen Saabye

sommere, jo dygtigere De bliver.

Jeg boede engang sammen med en pige der var en mester i denne form for leg. Det var vidunderligt. Til sidst kunne vi ikke spise morgenmad uden at lave mindst een kriminalhistorie, og aftensmåltiderne gik deruda under konstant diskussion om hvor vil skulle stille op med vores vanartede (men aldrig eksisterende) søn, som nu igen var havnet i detentionen (mandag), lige kommet på kostskole (tirsdag), ville flytte sammen med en homoseksuel svensk narkoman (onsdag) ... Ah, det er alle tiders! Og endnu en fordel, og slet ikke den værste, skal De lige have med: Jo længere De kommer ud i det, jo mere De leger det — jo mere bliver De klar over hvor lidt De nogensinde før har brugt sproget til noget som helst.

Men ok, prøv nu den leg, ikke — så skal jeg komme igen med et par variationer for viderekomne senere.